

Infopoint jest wspieranym przez Komisję Europejską projektem SDA mającym na celu świadczenie partnerom społecznym nieodpłatnej pomocy dotyczącej linii budżetowej 04030303. Konwencja VS/2007/0588 -

PARTICIPATION & RIGHTS LETTER

PRAWO PRACOWNIKÓW DO INFORMACJI I KONSULTACJI W EUROPIE

PO GŁOSOWANIU I PRZED GŁOSOWANIEM

350.000 osób wyszło w połowie maja na ulice całej Europy podczas dni akcji zorganizowanych przez EKZZ na rzecz nowej umowy społecznej dla Europy: sukces na całej linii. Ten zapał i zdobytą siłę należy teraz wykorzystać do stawienia czoła przyszłym wyzwaniom - a wyzwania te są w tym roku naprawdę bardzo istotne.

W rzeczywistości bowiem szczyt kryzysu ekonomicznego i finansowego, największego od ustanowienia UE, nie został jeszcze osiągnięty. Coraz większa liczba przedsiębiorstw przeżywa trudności i według przewidywań w 2010 r. w Europie będzie przeszło 25 milionów bezrobotnych. Poza tym wielki dystans dzieli Europę od skutecznego przeciwdziałania kryzysowi. Ani Komisja UE, ani Państwa członkowskie do tej pory nie zastosowały środków pozwalających stawić czoła społecznym konsekwencjom kryzysu, za co w polityce europejskiej ponoszą odpowiedzialność również większości konserwatywne. Równowaga między polityką społeczną UE, a rozszerzeniem rynku wewnętrznego jest bardzo niestabilna i zaistniała ona jeszcze

przed wystąpieniem początku kryzysu. Akceptacja zjednoczonej Europy przez obywateli jest coraz mniejsza, a sama Europa przeżywa największy od utworzenia UE kryzys legitymacyjny.

Sytuacja ta została również potwierdzona przez wybory europejskie. Prawie 60% uprawnionych do głosowania obywateli UE nie wzięło udziału w wyborach: aktualnie wydaje się, że UE nie potrafi już wzbudzać entuzjazmu dla procesu integracji europejskiej. Poza tym wyniki wyborów ukierunkowują Parlament Europejski w stronę pravicową. Partie konserwatywne i eurosceptycy zyskali na sile po wyborach.

W tym wydaniu

WIADOMOSCI ZE WWW.PARTICIPATION. EU	3
WIADOMOSCI Z SE	4
WIADOMOSCI Z EKZZ	6

WIADOMOSCI ZE EFZ	7
WIADOMOSCI Z SDA INFOPOINT	9
PUBLIKACJE	11

Jedna sprawa ujawnia się wyraźnie: aby Państwa europejskie mogły egzystować w zglobalizowanej ekonomii światowej, potrzebujemy Europy silnej i Europy społecznej, która włącza i angażuje wszystkich obywateli. Dlatego konieczna jest radykalna zmiana

na frontu polityki europejskiej. Podstawowe prawa socjalne muszą mieć pierwszeństwo wobec swobody rynku wewnętrznego.

Z tego powodu związki zawodowe domagają się włączenia protokołu postępu społecznego do traktatów europejskich, aby zobowiązać wszystkie instytucje UE – od Parlamentu do Rady i Komisji, aż po Europejski Trybunał Sprawiedliwości – do uznania kryteriów społecznych za priorytetowe we wszystkich rezolucjach. To nie pracownicy europejscy mają ponosić koszty kryzysu. Nasze postulaty zostały ponownie przedstawione podczas okresowej konferencji EKZZ mającej miejsce w

połowie maja w Paryżu. W „Deklaracji paryskiej” żądamy nowej umowy społecznej dla Europy. Oprócz włączenia protokołu postępu społecznego do traktatów europejskich oraz obszernego europejskiego programu koniunkturalnego, umowa ta ma m.in. wzmocnić europejskie systemy społeczne dzięki szeroko zakrojonej europejskiej agendzie socjalnej i rozszerzeniu praw pracowniczych. Konieczne jest także ponowne opracowanie Dyrektywy UE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, bardziej skuteczna koordynacja przedsięwzięć antykryzysowych oraz zdefiniowanie jednoznacznych reguł służących uniemożliwieniu powrotu do „kapitalizmu kasynowego”. Przekazaliśmy nasze postulaty Komisji oraz szefom Państw i rządów państw UE. Na następnym posiedzeniu Komitetu wykonawczego EKZZ, które odbędzie się 8 lipca br., przedyskutujemy i uchwalimy plan działania.

W naszych poczynaniach na rzecz Europy społecznej nie staniemy się mniej czujni, mimo że po wyborach europejskich trudniej będzie zapewnić w Europie skuteczną akcję grup nacisku w obronie pracowników oraz ich większej partycypacji i współdecydowania.

Okres po wyborach europejskich jest jednocześnie okresem poprzedzającym głosowanie mające na celu odnowienie Komisji UE. 31 października upływa bowiem kadencja Komisji Barroso. Rezultat wyborów wzmocnił konserwatorów, którzy zamierzają kontynuować neoliberalny kurs Komisji Barroso. Nadszedł więc czas zaangażowania się na rzecz zmian politycznych, wspólnie z innymi siłami postępowymi Europy, również podczas objęcia urzędowania przez nową Komisję. Oczekujemy od nowej Komisji zmiany kursu w kierunku Europy socjalnej.

Reiner Hoffmann
Zastępca Sekretarza Generalnego
Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych

WIADOMOŚCI ZE WORKERS PARTICIPATION. EU

PARTYCYPACJA PRACOWNIKÓW I AKTUALNA DEBATA NA TEMAT CORPORATE GOVERNANCE W EUROPIE: NIE WYDAJE SIĘ, ABY KRYZYS WPŁYWAŁ NA WZMOCNIENIE NADZORU NAD SPÓTKAMI SPRAWOWANEGO PRZEZ INTERESARIUSZY NIE BĘDĄCYCH AKCJONARIUSZAMI

Ocena aktualnej debaty na temat corporate governance na poziomie europejskim ujawnia istnienie pewnej pewnej ciągłości. Właśnie w ten sposób można interpretować wyniki niedawno przedstawione w BiuletynieTUI na temat corporate governance i prawa spółki, poświęconym prywatnej Spółce Europejskiej, tzw. 14 Dyrektywie w sprawie prawa spółki ułatwiającego ponadgraniczne przenoszenie siedziby spółki, debacie na European Corporate Governance Forum oraz niedawnej decyzji ETS w sprawie swobody przenoszenia siedziby (Wyrok w sprawie C-210/06 - Cartesio).

Przyjmując jednak zdecydowaną większością głosów projekt statutu SPE opartej na prawie europejskim, który stanowi kompromis w zakresie uczestnictwa pracowników, Parlament Europejski przyciągnął tym samym uwagę polityki europejskiej odnośnie tego tematu, a nie potraktował go jako szczegół nie zasługujący na uwagę.

Źródło: Newsletter ETUI na temat Corporate Governance

PARTYCYPACJA PRACOWNIKÓW I AGENDA LIZBOŃSKA: ZAPOMNIANY ATUT? WSKAŹNIK PARTYCYPACJI EUROPEJSKIEJ (EPI)

Kraje UE, charakteryzujące się silnym systemem partycypacji pracowniczej dzięki przepisom obowiązującym w zakładach pracy oraz zarządach spółek, jak również przewidującym umowy zbiorowe oraz większe zaangażowanie pracowników zapisanych do związków zawodowych, dzieli mniejszy dystans celów wyznaczonych w strategii lizbońskiej niż kraje, w których systemy te są słabsze. Podsumowanie to stanowi wynik konfrontacji przeprowadzonej na poziomie europejskim w oparciu o Wskaźnik Partycypacji Europejskiej (European Participation Indicator®), opracowane przez instytut związkowy ETUI i niedawno przedstawione w sprawozdaniu pod tytułem Benchmarking Social Europe 2009, zaprezentowanym 19 marca 2009 na Europejskim Szczycie Społecznym.

Klasyfikacja państw została przeprowadzona w oparciu o wskaźnik partycypacji. Do grupy charakteryzującej się "silnym prawem do partycypacji" zaliczono 9 państw: Austrię, Danię, Finlandię, Francję, Niemcy, Grecję, Luksemburg, Holandię i Szwecję. Grupa charakteryzująca się "słabym prawem do partycypacji" liczy 18 państw: Belgia, Bułgaria, Cypr, Estonia, Irlandia, Włochy, Łotwa, Litwa, Malta, Polska, Portugalia, Wielka Brytania, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania i Węgry. Każda z tych grup reprezentuje około połowy PKB Unii Europejskiej liczącej 27 członków, co praktycznie równoważy obie grupy. Konfrontacja między krajami UE liczącej 27 państw członkowskich, sklasyfikowanymi w oparciu o istotność praw pracowników do informacji, konsultacji i partycypacji wykazuje, że ogólnie biorąc państwa charakteryzujące się silniejszymi prawami do uczestnictwa osiągają lepsze wyniki w zakresie poszczególnych wskaźników strategii lizbońskiej w porównaniu z krajami, w których uprawnienia te są mniejsze.

Figure 5.2: European Participation Index

Performance indicator	Countries with stronger participation rights	Countries with weaker participation rights
GDP per capita in Purchasing Power Standards (EU-27 = 100)	116,5	104,5
Labour productivity per person employed (EU-27 = 100)	113,9	103,6
Employment rate (total %)	67,6	64,7
Employment rate of older workers (percent)	46,1	44,3
Youth education attainment level - % of the population aged 20 to 24 having completed at least upper secondary education	77,8	75,8
Gross domestic expenditure on R&D (percent of GDP)	2,3	1,4
Index of greenhouse gas emissions and targets - In CO ₂ equivalents (Actual base year = 100)	92,7	103,3
Gross inland consumption of energy, divided by GDP (kilogram of oil equivalent per 1000 Euro)	170	261,7

Data source: Eurostat. Note: all data for 2006. Countries weighted by 2006 GDP.

Źródło: CES/ETUI (2009) Benchmarking Working Europe 2009. Aby uzyskać szczegółowe informacje dotyczące wskaźnika EPI, można zapoznać się z rozdziałem dotyczącym partycypacji pracowniczej

WIADOMOŚCI Z SE

PARTYCYPACJA PRACOWNIKÓW W SPÓŁKACH EUROPEJSKICH (SE): SYTUACJA BIEŻĄCA

Zanotowano stały wzrost liczby Spółek Europejskich od momentu wprowadzenia tej formy prawnej w październiku 2004. W marcu 2009 istniało ok. 350 SE. Jednak te istotne cyfry nie mogą ukrywać faktu, że liczne SE nie są zgodne ze standardowymi definicjami, jako że większość z nich nie posiada pracowników (tzw. SE uśpione) i/lub nie przewidują nawet jednego konkretnego przedsięwzięcia (SE wirtualne). Należy tutaj też przypomnieć, że mechanizmy gwarantujące pracownikom prawo do informacji, konsultacji i partycypacji stają się obowiązujące dopiero od momentu ustanowienia SE. Trudne jest więc negocjowanie praw pracowniczych na dalszym etapie, tj. już po ich zatrudnieniu. Odnośnie powyższej sytuacji aktualne mechanizmy Dyrektywy w sprawie Spółce Europejskiej nie zapewniają wystarczających gwarancji. Istnienie tej luki potwierdziła sama Komisja w swoim niedawnym oświadczeniu dotyczącym wprowadzenia zmian do dyrektywy.

W marcu 2009 porozumienie w sprawie uczestnictwa pracowników zostało podpisane tylko przez 41 SE z 300 istniejących. W każdym razie porozumienia dużych SE są zwykle zgodne z "dobrymi praktykami ERZ" i czasem wychodzą nawet poza ograniczenia przewidziane w Dyrektywie w sprawie Spółki Europejskiej. W 21 z 41 SE, w których zostały podpisane porozumienia dotyczące uczestnictwa pracowników, uprawnienia przewidziane w porozumieniu przewidują partycypację na szczeblu zarządu, dodając tym samym wymiar istotnie wzmacniający głos pracowników w procesie decyzyjnym przedsiębiorstw. W marcu 2009 ok. 75 pracowników będących członkami rad w 9 krajach (AU, BE, DK, FR, DE, IT, NL, PL, UK) reprezentowało interesy pracownicze w radach nadzorczych i w zarządach SE. Podstawowa innowacja wprowadzona przez przepisy dotyczące SE polega na składniku ponadnarodowej partycypacji na szczeblu zarządu. W niektórych SE (takich jak np. Allianz SE, BASF SE i MAN Diesel SE) przedstawiciele pracowników z różnych krajów zasiadają w zarządach i reprezentują tam interesy wszystkich pracowników europejskich.

Źródło: CES/ETUI (2009) *Benchmarking Working Europe 2009*.

Aby uzyskać szczegółowe informacje dotyczące SE i związanych z tym zagadnień, takich np. jak ERZ i prawo do informacji i konsultacji na szczeblu krajowym, można ściągnąć rozdział dotyczący partycypacji pracowniczej

Dodatkowe linki:

- Pytania FAQ na temat Spółki Europejskiej dostępne w językach EN, FR i DE
- Dane kluczowe na temat wszystkich zarejestrowanych SE: [ETUI European Company \(SE\) Factsheets](#)

REPREZENTACJA EUROPEJSKA NA SZCZEBLU RADY W MARKET RESEARCH COMPANY GFK – PRZYJĘCIE STATUTU SE WPROWADZA NOWE STANDARDY DO NIEMIECKIEGO PRZEDSIĘBIORSTWA OPARTEGO NA WIEDZY

Pracownicy GFK, niemieckiego przedsiębiorstwa zajmującego się badaniami rynku „opartymi na wiedzy”, staną się jedną z najsilniejszych reprezentacji pracowniczych na szczeblu rady w wyniku decyzji tego przedsiębiorstwa, które postanowiło zorganizować się zgodnie ze statutem SE. Obecnie liczy ono 6.500 pracowników w 23 krajach europejskich i do tej pory nie ustanowiło rady zakładowej reprezentującej związki zawodowe. Porozumienie zostało osiągnięte przy wsparciu Europejskiego Instytutu Związków Zawodowych (ETUI). Norbert Kluge (ETUI) dokonał podsumowania kluczowych elementów. Dodatkowe informacje są dostępne na stronie:

www.worker-participation.eu/content/download/2338/21214/file/Info-GFK%20SE.pdf

Dodatkowe linki:

Sieć SEEurope Instytutu ETUI zrelacjonowała szereg przypadków związanych z negocjacjami dotyczącymi tematyki zaangażowania pracowników. Najnowsze przypadki to MAN Diesel SE i Strabag, które mogą zostać ściągnięte ze strony:

www.worker-participation.eu/european_company/se_companies/case_studies

WIADOMOŚCI Z EKZZ

EURO-MANIFESTACJE: TYDZIEŃ MOBILIZACJI ZWIĄZKOWEJ

Od 14 do 16 maja br. ok. 350,000 osób wyszło na ulice Madrytu, Brukseli, Berlina i Pragi, aby zmanifestować swoje poparcie dla Europejskich Dni Akcji, ogłoszonych przez EKZZ. Udział w mobilizacji przeszedł wszelkie oczekiwania.

Manifestanci domagali się bardziej zdecydowanych i odważnych interwencji ze strony Europy i poszczególnych rządów na rzecz wzrastającej rzeszy bezrobotnych, jak również podjęcia działań zapobiegających powtórzeniu się sytuacji, w której ekscesy kapitalizmu finansowego doprowadzają gospodarke światową do upadku. Ludzie pracy z

powodów błędów, którym nie są winni, płacą wysoką cenę za cyniczne zachowania i chciwość świata biznesu, a przede wszystkim banków. Wzrastającemu nieustannie bezrobociu towarzyszy niestabilność pracy i zubożenie, przy jednocześnie zmniejszającej się sile popytu i ciągłym wzroście zadłużenia publicznego. EKZZ (Europejska Konfederacja Związków Zawodowych) żąda Nowego Paktu Społecznego, chroniącego ludzi pracy i obywateli. Agenda społeczna musi skoncentrować się na kwestiach bezpośrednio dotyczących obywateli Europy: bezrobociu, sile nabywczej i podstawowych prawach. Sekretarz Generalny EKZZ – John Monks stwierdził: „duży udział w Euro-manifestacjach świadczy o szerzących się obawach o przyszłość. Wydaje się, że świat kapitalizmu finansowego, uważa, iż po kilku „skromnych oznakach” ożywienia możliwy jest powrót do zwykłej rutyny, niezależnie od niedawno mającej miejsce zapaści. Kapitalizm finansowy kontynuuje swoją egzystencję dzięki intensywnej terapii, polegającej na pomocy podatników europejskich, i nie możemy już nigdy więcej pozwolić na to, aby zachłanność i egoizm spowodowały szkody przekraczające kwoty rządu trylionów Euro. Potrzebujemy natychmiastowego i bardziej zasadniczego uregulowania rynków finansowych oraz żądamy, aby pracownicy mogli wypowiadać się na poziomie zarządów przedsiębiorstw. Pracownicy domagają się, aby podobne środki intensywnej terapii zostały przeznaczone na wsparcie przedsiębiorstw i ochronę miejsc pracy wraz z podjęciem skutecznych działań przeciw wzrastającemu bezrobociu. Oto treść postulatów unoszących się w tym tygodniu nad ulicami całej Europy.”

Fotografie z demonstracji są dostępne pod następującym adresem: www.etuc.org/r/997

ZOSTAŁ OPUBLIKOWANY OSTATECZNY TEKST NOWELIZACJI DYREKTYWY O ERZ

W dniu 23 kwietnia Rada UE przyjęła znowelizowaną wersję dyrektywy o Europejskich Radach Zakładowych (ERZ). Wcześniej, podczas posiedzenia plenarnego w grudniu 2008 roku, Parlament Europejski zaaprobował w pierwszym czytaniu propozycję nowelizacji tej dyrektywy. Nowelizacja ma na celu zwiększenie obecności i poprawę jakości pracy europejskich rad zakładowych w całej Europie oraz doprecyzowanie definicji informacji i konsultacji pracowniczej. Po oficjalnym opublikowaniu nowelizacji kraje członkowskie będą miały 2 lata na wdrożenie nowych uregulowań na szczeblu krajowym. Oficjalny tekst nowelizacji został opublikowany w dzienniku ustawowym Wspólnoty Europejskiej w dniu 16 maja.

<http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ:L:2009:122:SOM:EN:HTML>

WIADOMOŚCI ZE ŚWIATA EUROPEJSKICH FEDERACJI ZWIĄZKOWYCH

EFM (EMF) - EUROPEJSKA FEDERACJA METALOWCÓW

WHIRPOOL WOBEC RESTRUKTURYZACJI I CIĘĆ: AKTYWNA ROLA ERZ W STAWIANIU CZOŁA SYTUACJOM KRYZYSOWYM

Przewidywania przedstawione w 2008 r. odnośnie zbliżającej się fali zwolnień na całym świecie i we Włoszech niestety ostatnio znalazły swoje potwierdzenie. Jednak aktywne stanowisko partnerów społecznych pozwoliło na zredukowanie strat i opracowanie strategii długoterminowej, opartej na inwestycjach przyszłościowych, a nie wyłącznie na cięciach dotyczących liczby miejsc pracy. Strony przedyskutowały i zaakceptowały strategię restrukturyzacyjną, po czym nastąpiło podpisanie porozumienia między przedsiębiorstwem i organizacjami związkowymi bez generowania konfliktów. Osiągnięcie pozytywnego rezultatu w spółce Whirpool należy zawdzięczać ERZ, która koordynowała stanowiska przedstawicieli związków zawodowych w poszczególnych zakładach europejskich przedsiębiorstwa. Poza tym, od samego początku negocjacji ERZ zwróciła się do przedsiębiorstwa w imieniu wszystkich jego pracowników w Europie z wnioskiem o przedyskutowanie planu restrukturyzacji z organizacjami związkowymi istniejącymi w poszczególnych zakładach. Aby przeczytać cały artykuł w portalu [Eurofound](#), należy kliknąć na hipertekst [strony](#) dedykowanej.

EFFAT - EUROPEJSKA FEDERACJA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH PRACOWNIKÓW BRANŻY SPOŻYWCZEJ, ROLNICTWA, TURYSTYKI I ZAWODÓW POKREWNYCH

PROJEKT EUROPEJSKI: INFORMACJA I SZKOLENIE PRACOWNIKÓW BRANŻY ROLNO-SPOŻYWCZEJ. PROGRAM PONADNARODOWY NA TEMAT PRAWA DO INFORMACJI I KONSULTACJI W CZTERECH PRZEDSIĘBIORSTWACH KONTROLOWANYCH PRZEZ SPÓTKI WŁOSKIE

Celem projektu, zaproponowanego przez FAI-CISL we współpracy z EFFAT, jest wzmocnienie prawa do informacji i konsultacji w branży rolno-spożywczej, przede wszystkim na poziomie ponadnarodowym.

W tym dążeniu zostały wybrane przedsiębiorstwa ponadnarodowe: S. BENEDETTO, PERFETTI/VAN MELLE, BACARDI/MARTINI i CONSERVE ITALIA, mające służyć jako przedmiot badań dotyczących wykonywania na poziomie ponadnarodowym prawa do informacji i konsultacji w świetle niedawnych zmian w zakresie przepisów i procesów restrukturyzacyjnych przedsiębiorstw: zwolnienia zbiorowe, ogólna mobilność przedsiębiorstw, ERZ, SE, dyrektywa na temat fuzji i przenoszenia siedzib przedsiębiorstw. Aby zwiększyć świadomość poszczególnych ERZ odnośnie odgrywanej roli i możliwości oferowanych przez nowe przepisy w dziedzinie stosunków przemysłowych, zorganizowany został kurs szkoleniowy mający na celu podniesienie umiejętności operacyjnych 26 pracowników branży rolno-spożywczej, wyznaczonych do pełnienia zadań na poziomie ponadnarodowym. W zamierzeniach projektu leży ulepszenie strategii EFFAT w zakresie wykonywania prawa do informacji i konsultacji przy pomocy aktualnie dostępnych narzędzi w czterech ww. przedsiębiorstwach. Zamierzeniem docelowym jest dostarczenie EFFAT rozwiązań możliwych do naśladowania lub środków konkretnie przewidzianych dla ERZ.

Oprócz wzmocnienia prawa do informacji i konsultacji w czterech ww. grupach, organizacja FAI CISL pragnie wykorzystać możliwość przygotowania podstaw dla strategii szerzej uwzględniającej polepszenie koordynacji ERZ w oparciu o zalecenia i linie przewodnie EFFAT.

Partnerami są następujące kraje i odnośne organizacje związkowe: Włochy: Fai-Cisl; Belgia: Effat; Francja: Fga Cfdt; Holandia: FNV-Bondgenoten; Hiszpania: CCOO; Turcja: Tekgida-is. Kurs odbywał się od 23 do 25 marca br. w Ośrodku Studiów Cisl w Fiesole (koło Florencji). Trzydniowy program obejmował analizę wymiarów ponadnarodowych i interkulturowych, mających na celu podniesienie umiejętności operacyjnych przedstawicieli pracowników. Utworzono poza tym grupy robocze, umożliwiające uczestnikom analizę konkretnych zagadnień. Uczestnicy, którzy wyrazili zamiar stworzenia ERZ, weszli w skład grupy pierwszej. Celem pracy tej grupy była szczegółowa analiza problemów utrudniających rozpoczęcie negocjacji. Ekspert EFFAT pomógł uczestnikom opracować strategię umożliwiającą pokonanie tych trudności. Druga grupa zajmowała się poprawą prawa do informacji i konsultacji w przedsiębiorstwach działających jednocześnie w różnych krajach. Uczestnicy podkreślili problemy praktyczne, którym ERZ muszą stawić czoła, sugerując odpowiednie rozwiązania. Prace skoncentrowały się przede wszystkim na podniesieniu umiejętności ERZ do wypracowania wspólnych stanowisk na bazie przebiegu konsultacji z dyrekcją przedsiębiorstwa. Trzecia grupa pracowała nad utworzeniem ponadnarodowej sieci poświęconej prawu do informacji i konsultacji. W tym kontekście została opracowana metodologia mająca na celu koordynację działalności związkowej, umożliwiającej lepszy dostęp do informacji oraz waloryzację negocjacji krajowych i zbiorowych. Kurs zakończył się obradami przy tzw. „okrągłym stole” pod tytułem „Informacja i konsultacja pracowników pozwalająca przyjąć wyzwania stojące przed branżą rolno-spożywczą”.

Dodatkowe informacje na temat projektu i materiały informacyjne w języku angielskim są dostępne na stronie www.fai.cisl.it/default.asp?cod=&t=29&dett=593&pag=0

EPSU - EUROPEJSKA FEDERACJA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH USŁUG PUBLICZNYCH

RAPORT EPSU ETUI-REHS: “POPRAWA W ZAKRESIE OCHRONY I PROMOCJI PRAW ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W SEKTORZE PUBLICZNYM” (część I & II)

Raport, opracowany jako praktyczne narzędzie kampanii związkowej, przedstawia aktualną sytuację w zakresie poszanowania praw związkowych w sektorze publicznym na obszarze całej Europy. Dokument zwraca uwagę na kontynuowanie piętrzenia się trudności i problemów w odniesieniu do praw związków zawodowych, szczególnie w zakresie swobody stowarzyszania, prawa do negocjacji zbiorowych i prawa do działań zbiorowych, oprócz ciągłego stawiania przeszkód wobec prawa do informacji i konsultacji. Analiza koncentruje się na trzech głównych postulatach czy poziomach: Unia Europejska, Rada Europy i OIL (Międzynarodowa Organizacja Pracy).

Raport jest dostępny na stronie <http://www.epsu.org/a/4076>

LINIA BUDŻETOWA 04.03.03.03: 16 KWIETNIA 2009 UPŁYNAŁ PIERWSZY TERMIN

TW czwartek 16 kwietnia 2009 r. upłynął pierwszy termin składania propozycji projektów w ramach pozycji budżetowej 04.03.03.03 (dotyczących informacji, konsultacji i partycypacji przedstawicieli przedsiębiorstw).

Komisja opiniująca wnioski powinna zakończyć ich ocenę w ciągu ok. dwóch miesięcy. Komisja Europejska prześle kandydatom swoje konkluzje w połowie czerwca.

Do dnia upływu terminu do Komisji wpłynęło 36 zgłoszeń. Wśród zgłaszających znajdują się niektóre europejskie związkowe, krajowe organizacje związkowe (tak federacje branżowe, jak i konfederacje), a także krajowe szkoły związkowe (ośrodki szkoleniowe). Niektóre propozycje projektów dotyczących konkretnych przedsiębiorstw zostały przedstawione bezpośrednio przez ERZ. Podobnie jak w latach ubiegłych liczne organizacje związkowe uzyskały nieodpłatną pomoc w przygotowaniu i sformułowaniu poszczególnych propozycji, składanych w ramach odnośnej linii budżetowej, zaoferowaną przez projekt INFOPOINT prowadzony przez ARS (SDA).

Przedstawione w ramach tej linii budżetowej projekty dotyczące współpracy ponadnarodowej mają na celu promowanie działań, których celem jest wzmocnienie udziału partnerów społecznych w poszczególnych ERZ, aby umożliwić przygotowanie się z wyprzedzeniem do zmian wynikających z restrukturyzacji (łączenie, przejęcia i przenoszenie siedzib) przedsiębiorstw wielonarodowych.

Kolejny termin składania wniosków wyznaczony został na 7 września 2009 r. dla przedsięwzięć rozpoczynających się nie wcześniej niż 7 listopada 2009 i nie później niż 22 grudnia 2009. Definitywny tekst zaproszenia do składania propozycji oraz samo zaproszenie dotyczące pozycji budżetowej 04030301 (stosunki przemysłowe i dialog społeczny) są dostępne w portalu internetowym pod adresem: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=630&langId=en>

Gościnnie zachęcamy wszystkich zainteresowanych do przygotowania swoich dossier z wyprzedzeniem, aby uniknąć trudności typowych dla spraw odkładanych na ostatnią chwilę. Aby zwrócić się o wyżej wspomnianą pomoc, należy skontaktować się z ekspertami z INFOPOINT za pośrednictwem następującego adresu poczty elektronicznej: sda-asbl@etuc.org. Można również ściągnąć Vademecum (wskazówki) dotyczące organizacji projektów, dostępne na stronie SDA pod adresem:

<http://www.sda-asbl.org/testiPdf/VademecumEN.pdf>

“PLATFORMA WIRTUALNA” LUB SEKCJA WIRTUALNA W CAŁOŚCI POŚWIĘCONA ERZ

Ta sekcja czy platforma wirtualna powstała i rozwinęła się w wyniku realizacji 2 projektów europejskich poświęconych ERZ (PONT DES CEE i PACIFIC), które Cisl Lombardia przedstawiła w ramach naboru wniosków do programu finansowanego z linii budżetowej 04.03.03.03, uzyskując pomoc finansową Komisji Europejskiej.

Cel platformy:

Interaktywna “platforma wirtualna” w sprawie Europejskich Rad Zakładowych znajduje się w zbiorczym portalu CGIL Cisl UIL Lombardia pod następującym adresem:

www.euronote.it/cae i ma stanowić ponadnarodowe miejsce poświęcone tematyce ERZ, a w szczególności kwestiom związanym z prawem do informacji, konsultacji i partycypacji.

Charakterystyka i treść:

Platforma jest dostępna w trzech językach: włoskim, francuskim i hiszpańskim. Jest skonstruowana w następujący sposób:

Home page (strona główna) stanowiąca wprowadzenie tematyczne oraz menu po prawej stronie, składające się z kilku sekcji:

- PRZEPISY UE

Sekcja ta zawiera przepisy unijne dotyczące ERZ, prawa do informacji, konsultacji i partycypacji, Spółki Europejskiej (dyrektywy, rozporządzenia, rezolucje, opinie), przedstawione w porządku chronologicznym.

- KRAJOWE PRZEPISY STANOWIĄCE TRANSPOZYCJE

W sekcji tej są dostępne teksty przepisów krajowych stanowiących transpozycje (ustawy, porozumienia, powiadomienia) głównych dyrektyw dotyczących Europejskich Rad Zakładowych oraz udziału pracowników w odniesieniu do Spółki Europejskiej.

- POROZUMIENIA W SPRAWIE ERZ

W sekcji tej są dostępne dwie bazy danych zawierające przeszło 960 porozumień w sprawie ERZ w różnych przedsiębiorstwach.

- INNE DOKUMENTY I INFORMACJE

W sekcji tej można znaleźć różnorodne dokumenty dotyczące Europejskich Rad Narodowych, prawa do informacji, konsultacji i partycypacji, Spółki Europejskiej itd.

- PROJEKT PONT DES CEE

Tutaj można zapoznać się projektem europejskim będącym w trakcie realizacji.

- Część ZASTRZEŻONA

- LINKI

- Kontakty

Podsumowując, platforma składa się z dwóch części tematycznych:

1. **część informacyjna dostępna dla wszystkich:** tutaj można znaleźć dokumentację związaną z ERZ (przepisy UE, krajowe przepisy stanowiące transpozycje, porozumienia w sprawie ERZ, pozostałą dokumentację itp.).

2. **część zastrzeżona (dostępna tylko poprzez podanie użytkownika i hasła):** tutaj ma odbywać się stałe forum poświęcone dyskusji i wymianie informacji, przeznaczone dla przedstawicieli ERZ i działaczy związkowych organizacji partnerskich oraz sprawozdawców EKZZ, którego celem jest wymiana informacji, odpowiedzi na pytania, wymiana doświadczeń itd.

Platforma wirtualna ma stać się miejscem, w którym szybko będziecie mogli znaleźć dokumentację dotyczącą ERZ, ponieważ obecnie liczne informacje (dokumentacja, teksty dyrektyw itp.) są „porozrzucane” po różnych portalach i źródłach danych, nie istnieje jednak miejsce, w którym byłyby one usystematyzowane, umożliwiając tym samym łatwe znalezienie szukanych informacji.

PUBLIKACJE

QUADERNO SINDNOVA: I PERCORSI DELLA SOLIDARIETA': LAVORO, MERCATI E DIRITTI NELL'UNIONE EUROPEA.

Niniejszy Zeszyt Sindnova przedstawia historię sprzeczności występujących między Europą szans i Europą opieki społecznej. Kontrowersyjne orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, ogólnie znane jako Laval, Viking, Ruffert i Luksemburg, stanowią punkt wyjścia dla zapoznania się z zagadnieniem rynków i pracy w Europie, gdzie uprzywilejowani obserwatorzy wykazują błędność przekonania, według którego europejska konkurencyjność ulegnie wzmocnieniu wraz z osłabieniem opieki społecznej i ograniczeniem przywilejów związkowych. Europejski Trybunał Sprawiedliwości swoimi orzeczeniami może spowodować spowolnienie tradycyjnie konstruktywnego procesu integracji na kontynencie pracowników zorganizowanych. Autorzy identyfikują wyzwania i prowokacje adresowane do związkowego ruchu europejskiego, słusznie starając się wskazać kierunek zgodny z tezą jedności i solidarności między narodami, którą odziedziczyliśmy po ojcach-założycielach.

Marco Cilento jest Dyrektorem naukowym Instytutu Sindnova i doradcą w Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych.

Instytut Sindnova - założony w 1984 z inicjatywy Cisl i federacji branżowych przemysłu i usług świadczonych przez sektor prywatny - stanowi narzędzie naukowo-badawcze i informacyjne, które wspiera wiedzę i praktykę w zakresie partycypacji pracowników w zarządzaniu przedsiębiorstwami. Nieustanne zainteresowanie problematyką wspólnotową sprawiło, że instytut Sindnova uzyskał wymiar ponadnarodowy, charakteryzujący się siecią europejskich i międzynarodowych korespondentów i ekspertów.

Transfer – Europejski przegląd pracy i badań

LIZBONA: STRATEGIA, KTÓRA PONIOSŁA KLĘSKĘ, CZY TEŻ JEST ISTOTNA DLA PRZYSZŁOŚCI ?

Koordinatorzy: *Jean-Yves Boulin, Christian Dufour, Philippe Pochet*

W tym numerze kwartalnika Transfer dokonano analizy różnych aspektów strategii lizbońskiej w przededniu jej rewizji przewidzianej na rok 2010. Autorzy szeroko krytykują zdolność strategii lizbońskiej do stworzenia społeczeństwa opierającego się na wiedzy i charakteryzującego się pełnym zatrudnieniem poprzez efektywną politykę innowacji i wzrostu Europy, jak również wyniki tejże strategii z punktu widzenia governance. Elementem pozytywnym jest jednak fakt, że strategia lizbońska była pierwszym usiłowaniem opracowania szeroko zakrojonej strategii europejskiej, zamiast uciekania się do odizolowanych działań politycznych. Tym niemniej - zdaniem redaktorów - „zamiar stworzenia społeczeństwa opartego na wiedzy poprzez duże nakłady inwestycyjne na rzecz rozwoju zasobów ludzkich i technologii przyszłościowych na razie jeszcze wydaje się celem raczej odległym”.

Wydane przez ETUI, 2009

Ten numer powstał we współpracy z La Revue de l'IRES, Francja

Cena: Pojedynczy numer 17,00 Euro; abonament roczny (4 numery) 60,00 Euro
Abonament roczny obejmuje dostęp do przeglądu w formacie elektronicznym

Kup ten numer

Zaabonuj Transfer

Kwartalnik Transfer jest publikowany w języku angielskim. Wstęp i streszczenie artykułów w każdym numerze są publikowane również po francusku i niemiecku.

DOKUMENT ROBOCZY: “PARADIGM SHIFT: SOCIAL JUSTICE AS A PREREQUISITE FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT” (RADYKALNA ZMIANA PARADYGMATU: SPRAWIEDLIWOŚĆ SPOŁECZNA KONIECZNYM WARUNKIEM ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU)

Christophe Degryse, Philippe Pochet

Autorzy konstatują potrzebę radykalnych zmian polityki poszczególnych krajów i europejskiej, jeżeli rzeczywiście chcemy podjąć wyzwanie dotyczące zrównoważonego rozwoju. Nie wystarczy bowiem proste dostosowanie polityki w oparciu o rozważania krótko terminowe. Zamiast ufać wyłącznie wzrostowi ekonomicznemu, można stworzyć społeczeństwo zrównoważone poprzez promocję spójności społecznej i ochronę środowiska naturalnego. Wymaga to weryfikacji metod produkcji, dystrybucji, transportu i konsumpcji, integrując w ich ramach pojęcie równości społecznej, stanowiącej konieczny warunek rozwoju zrównoważonego.

Wydane przez ETUI, 2009 [Pobrać dokument roboczy w języku angielskim](#)

SEEurope * * * * * WIADOMOŚCI SEEUROPE z PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

SEEurope jest domeną poświęconą partycypacji pracowników na poziomie zarządu w Spółkach Europejskich (SE) Projekt SEEurope jest realizowany przez ETUI (EUROPEJSKI INSTYTUT ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH) i jest współfinansowany przez fundację. Specjalna sekcja zatytułowana [Document Exchange](#) (wymiana dokumentów) jest poświęcona dokumentacji na temat sytuacji w SE w różnych Państwach członkowskich. Pliki są dostępne dla innych członków sieci i mogą zostać pobrane. Można więc udostępnić własne pliki innym członkom sieci.

W celu uzyskania dodatkowych informacji należy zwrócić się do [Michael Stollt](#).

etui. [WORKER PARTICIPATION EU](#) www.worker-participation.eu

GWOLI SZYBKIEJ WERYFIKACJI WSTĘPNYCH WARUNKÓW UMOŻLIWIAJĄCYCH PRACOWNIKOM WYRAZIĆ SWOJE ZDANIE W KONTEKŚCIE ZRÓŻNICOWANYCH STOSUNKÓW PRZEMYSŁOWYCH ISTNIEJĄCYCH W KRAJACH CZŁONKOWSKICH UE.

Każdy, kto brał udział w zebraniach ponadnarodowych ciał przedstawicielskich, prawdopodobnie zaznał niemiłego uczucia spowodowanego brakiem porozumienia między przedstawicielami różniącymi się pochodzeniem, wykształceniem i doświadczeniami. Jest raczej mało prawdopodobne, aby członkowie tych ciał kiedykolwiek dogłębnie rozważali lub po prostu byli świadomi tego, co oznacza reprezentowanie kolegów przynależących do rzeczywistości charakteryzujących się innymi stosunkami przemysłowymi. Nowy serwis dostępny w portalu Europejskiego Instytutu Związków Zawodowych (ETUI) może stanowić pomocne narzędzie ułatwiające zrozumienie informacji dotyczących kluczowych elementów systemu stosunków przemysłowych w poszczególnych Krajach Członkowskich, takich jak np. organizacje związkowe, umowy zbiorowe, reprezentacja w miejscu pracy, partycypacja finansowa i reprezentacja w zarządach spółek. Materiały są obecnie dostępne również w języku niemieckim, a już niedługo będą też dostępne w języku francuskim. Więcej informacji o Waszych kolegach z innych krajów możecie znaleźć pod adresem: www.worker-participation.eu/national_industrial_relations

AUTORZY ARTYKUŁÓW:

Amélie Annet, Sara Autieri, Marco Cilento, Reiner Hoffmann, Alex Martin, Antonello Membrini, Marina Monaco, Claudio Stanzani, Christian Weis.

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY: Claudio Stanzani